

Zápisnica zo zasadnutia Akademického senátu UK dňa 4. 10. 2000

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie
2. Voľba Návrhovej komisie
3. Voľby do AS UK
4. Zákon o VŠ
5. Metodika tvorby mzdových prostriedkov na úrovni ministerstva
6. Otázka majetkovo-právnych a nájomných vzťahov UK k pozemkom v oblasti Bôriku
7. Informácia o postupe LF UK v súvislosti s vyjadrením predsedu vlády o korupcii
8. Problematika areálu Rázsochy vo svetle vyjadrení v dennej tlači
9. Informácia o aktuálnom stave kreditového štúdia na UK
10. Opatrenia vlády SR o 10 % zvýšení príjmaných študentov na VŠ a jeho právne súvislosti
11. Stanovisko AS UK k „obchodovaniu“ študentov s ubytovaním na internátoch
12. Otázka vyberania poplatkov za nahliadnutie do testov z príjmacieho konania a za vstup do Auly UK na promócie
13. Informácie z RVŠ a ŠRVŠ
14. Rôzne

Uznesenia:

Uznesenie č. 1 (definícia členov AS UK, zastupujúcich fakulty UK a AO UK):

Každú fakultu v AS UK zastupujú 4 členovia akademickej obce (AO) fakulty, z toho najmenej 1 študent. UK ako celok zastupuje v AS UK 12 členov AO UK, z toho 4 študenti.

Odôvodnenie: navrhované je odvodené zo zmeny § 9, odst. 6 zákona o VŠ.

Uznesenie č. 2

„V zmysle § 9 zákona č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení neskorších predpisov, a príslušných článkov „Štatútu UK v Bratislave“, **AS UK v Bratislave** vyhlásuje konanie volieb do AS UK v Bratislave.

- 1.) Voľby členov AS UK - zástupcov jednotlivých fakúlt v AS UK - sa uskutočnia v dňoch **18. X. - 1. XI. 2000.**
- 2.) *Navrhovanie kandidátov* na členov AS UK za AO UK ako celok sa uskutoční v dňoch **5.-17.X.2000**, pričom všetky návrhy je treba doručiť na sekretariát AS UK **najneskôr do 17.X.2000, do 18.00 hodiny.**
- 3.) Voľby *zástupcov AO UK - ako celku* - do AS UK sa uskutočnia na zasadaní AS UK 18.X.2000.

AS UK preto žiada AS jednotlivých fakúlt, členov AS UK, a akademické obce Vedec-kých a pedagogických pracovísk UK (VaPP UK), aby do **17.X.2000** zvolili na svojich zása-daniach svojich *kandidátov* do AS UK *za Akademickú obec UK - ako celku.*

Každý člen doterajšieho AS UK má právo navrhnúť 1 kandidáta na člena AS UK (*za AO UK ako celok*), AS príslušnej fakulty a AO každého VaPP UK majú právo navrhnúť najviac po 2 kandidátov v skupine študentov a po 2 v skupine zamestnancov (na členov AS UK *za AO UK ako celok*). Spôsob navrhovania kandidáta na člena AS UK určí príslušný AS“.

Uznesenie č. 3

AS UK schvaľuje „Volebný poriadok do AS UK“.

Volebný poriadok ASUK.

1. Každú fakultu v AS UK zastupujú 4 členovia akademickej obce (AO) fakulty, z toho 1 študent a Univerzitu Komenského ako celok zastupuje v AS UK 12 členov AO UK, z toho 4 študenti, a 8 zamestnancov.
2. Voľby členov AS UK organizuje Volebná a mandátová komisia AS UK (VMK AS UK). Voľby do AS UK sa konajú tajným hlasovaním.
3. Voľby zástupcov jednotlivých fakúlt do AS UK sa konajú na fakultách v dňoch 18.X.-1.XI.2000. Zúčastňujú sa ich iba tí členovia senátov fakúlt, ktorí sú podľa „Štatútu UK“ členovia AO UK. Za týchto sa považujú učitelia, vedeckí pracovníci, doktorandi v dennej forme vysokoškolského doktorandského štúdia, študenti a odborní pracovníci fakúlt, a vedeckých a pedagogických pracovísk UK (VaPP UK). Za odborných pracovníkov VaPP UK sa považujú tí pracovníci s vysokoškolským vzdelaním, ktorí vykonávajú druh práce, tvoriaci súčasť predmetu činnosti UK podľa článku 1 Štatútu UK.
5. Voľby členov AS UK, zastupujúcich jednotlivé fakulty v AS UK, organizuje a riadi volebná komisia akademického senátu príslušnej fakulty (VKF) od **18.X. do 1.XI.2000** podľa volebného poriadku tajným hlasovaním. Volebnú komisiu volí AS príslušnej fakulty v zhode so štatútom fakulty.
6. Zástupcov AO UK ako celku do AS UK v Bratislave volí doterajší AS UK z kandidátov, navrhnutých členmi doterajšieho AS UK, z kandidátov navrhnutých AS jednotlivých fakúlt, a z kandidátov navrhnutých akademickými obcami VaPP UK.
7. Každý člen doterajšieho AS UK má právo navrhnúť 1 kandidáta na člena AS UK (za AO UK ako celok); AS každej fakulty, a AO každého VaPP UK majú právo navrhnúť najviac po 2 kandidátov (v skupine študentov), a po 2 kandidátoch v skupine zamestnancov.
8. Spôsob navrhovania kandidáta na člena AS UK určí príslušný AS.
9. Voľby kandidátov na členov AS UK z členov AO vedeckých a pedagogických pracovísk UK organizuje volebná komisia každého pracoviska (VKP) z uchádzačov, navrhnutých členmi AO na pracovisku.
10. Voľby sa uskutočňujú priamym tajným hlasovaním. Na „Ústave jazykovej a odbornej prípravy zahraničných študentov UK“ možno voľby uskutočniť v strediskách.
11. Volebná komisia príslušného AS, resp. pracoviska overuje súhlas uchádzača s kandidaturou (do AS UK) a zverejní zoznam kandidátov najneskôr 7 dní pred termínom volieb, dbá na regulárny priebeh volieb, a predkladá výsledok volieb VMK AS UK **do jedného dňa po voľbách**.
12. O priebehu a výsledku volieb vyhotoví každá volebná komisia zápisnicu. Zápisnica musí obsahovať počet zúčastnených voličov, zoznam kandidátov, zoznam zvolených kandidátov, počet získaných hlasov všetkých kandidátov a podpisy všetkých členov volebnej komisie.
13. Voľby na fakulte a VaPP UK sú ukončené osvedčením výsledkov volieb VKF, resp. VKP v zápisnici.
14. Každá z týchto volebných komisií odovzdá zápisnicu Volebnej a mandátovej komisii AS UK najneskôr 1 pracovný deň po ukončení volieb na fakulte, alebo na VaPP UK.
15. Voľby na celej UK sú ukončené osvedčením výsledkov volieb VMK AS UK v zápisnici. Výsledky volieb zverejní VMK AS UK verejným vyhlásením do troch pracovných dní po ich ukončení.
16. Voľby zástupcov AO UK ako celku do AS UK organizuje a riadi VMK AS UK. Táto overí na základe zhromaždených zápisníc z jednotlivých súčastí UK, a na základe návrhov členov AS UK, platnosť návrhov.
17. Členovia AS UK tajným hlasovaním zvolia z navrhnutých kandidátov 12 členov AS UK (za AO UK ako celok) v týchto 2 skupinách: **a/** 8 členov z členov AO UK - zamestnancov ; **b/** 4 študentov.
18. Voľby v každej skupine prebiehajú samostatne, nasledovným spôsobom:

- zvolení sú kandidáti *s nadpolovičnou väčšinou platných odovzdaných hlasov*;
- v prípade, že nadpolovičnú väčšinu získa: v skupine **a/** viac, ako 8 kandidátov, v skupine **b/** viac, ako 4 kandidáti, zvolení sú tí, ktorí získali najväčší počet hlasov. V prípade rovnosti hlasov rozhoduje žreb.

Ak je zvolený menší počet kandidátov, ako 8 v skupine **a/**, a 4 v skupine **b/**, pokračujú voľby na zvolenie zvyšných členov AS UK v ďalších kolách. Do ďalšieho kola postupujú všetci nezvolení kandidáti. Vo všetkých ďalších kolách volieb, počnúc 4. kolom, sú zvolení kandidáti, ktorí v príslušnom kole dostali najvyšší počet hlasov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje žreb.

Uznesenie č. 4

AS UK zvolil do VMK AS UK týchto členov AS UK:
doc. Adamicová, doc. Dorr, doc. Michalík, doc. Šimonek a Juraj Bárta.

Uznesenie č. 5

I.

I. a) Z návrhu Koncepcie ďalšieho rozvoja vysokého školstva na Slovensku pre 21. Storočie, predloženom ministrom školstva a schválenej vládou SR 30.8.2000, AS UK upozorňuje na tri zámery, ktoré - ak sa naplnia v novom zákone o vysokých školách - budú znamenať deštrukciu základných princípov, ktoré v terajšom zákone o VŠ zaručovali autonómiu a samosprávu VŠ a fakúlt.

1. Odobratie právnej subjektivity fakultám

2. Vytvorenie správnej rady vysokej školy, v ktorej budú zastúpení predstavitelia podnikateľského sektoru, verejného sektoru a verejnej správy.

3. Odobratie rozhodujúcich a dôležitých kompetencií akademickému senátu a vedeckej rade vysokej školy a ich prisúdenie správnej rade, ktorá sa bude vyjadrovať najmä k dlhodobým zámerom vysokej školy, k jej hospodáreniu a k jej výročnej správe. Prostredníctvom správnej rady budú realizované i kontrolné mechanizmy pre nakladanie s majetkom, ktorý vysoké školy potrebujú pre svoju činnosť, a ktorý prejde z vlastníctva štátu do vlastníctva vysokých škôl

AS UK sa stotožňuje so stanoviskom RVŠ SR k dôsledkom odobratia právnej subjektivity fakultám, v ktorom sa uvádza: „Jemne vyvážená rovnováha práv a povinností exekutívy vysokých škôl a fakúlt k právam a povinnostiam samosprávy vysokých škôl a fakúlt v horizontálnej i vertikálnej rovine je podmienkou skutočne tvorivej atmosféry na vysokých školách a jej fakultách. Partnerom dekana je akademický senát fakulty, partnerom rektora je akademický senát vysokej školy. Ak by nový zákon o vysokých školách zrušil právnu subjektivitu fakúlt, tak by bola táto rovnováha na úrovni hlavných prirodzených zložiek vysokých škôl – na úrovni fakúlt narušená. Senáty fakúlt by stratili význam, atmosféra zodpovednosti za seba samých a za svoje výsledky by sa stratila, dekan by stratil svoju autonómnosť a jeho hlavná zodpovednosť by nebola voči akademickému senátu ako samosprávnemu orgánu. Nastúpilo by dobre známe odcudzenie a nastal by morálny úpadok i pokles kvality vzdelávania, vedy a umenia. Akademický senát na úrovni vysokej školy by sa stal formálnym orgánom, ktorého členovia by nemohli podrobne poznať problematiku všetkých jednotlivých fakúlt až na úroveň jej katedier a jednotlivých členov. Tí hore by nechápali tých dole, tí dole by sa nijako neidentifikovali s rozhodnutiami tých hore, ktorí by boli od nich tak vzdialení. Všeobecné odcudzenie členov akademickej obce jednotlivých fakúlt by preniklo najprv do vertikálnych vzťahov a neskôr by atomizovalo aj zložky fakúlt – katedry. Bez práva na účasť pri riadení a kontrole verejných vecí nemôžeme očakávať aktivitu a zodpovednosť členov akademickej

obce. Miesto predpokladanej integrácie vysokej školy by došlo k administratívnej centralizácii a k hĺbkovej dezintegrácii.“

AS UK konštatuje, že pre tak závažný krok, akým je odobratie právnej subjektivity fakultám súčasne s prevodom majetku štátu len na vysokú školu, a nie aj na fakultu, nie je zdôvodnený najmä argument, prečo sa považujú akademický funkcionári fakulty, jej akademické orgány a členovia akademických obcí fakúlt za menej kompetentných rozhodovať o dôležitých hospodárskych otázkach, ktoré vytvárajú základné podmienky pre činnosť fakúlt a VŠ.

AS UK zdôrazňuje, že k rozvratu akademickej samosprávy výrazne prispeje odobratie dôležitých kompetencií akademickému senátu a vedeckej rade vysokej školy a ich prisúdenie správnej rade, ktorá má nahradiť i kontrolné mechanizmy AS v hospodárskej oblasti, teda i pre nakladanie s majetkom, ktorý prejde z vlastníctva štátu do vlastníctva vysokých škôl. Odobratie právnej subjektivity fakultám a vytvorenie takejto správnej rady vysokej školy, v ktorej budú zastúpení predstavitelia podnikateľského sektoru, verejného sektoru a verejnej správy, vytvára nebezpečie presadzovania politických, skupinových a osobných záujmov najmä v hospodárskej oblasti na akademickej pôde s priamym ohrozením základných činností fakúlt a VŠ, ich autonómie a samosprávy.

I. b) ASUK vzhľadom na uvedené dôvody opäť jednoznačne podporuje stanovisko, ktoré Rada vysokých škôl SR ako orgán samosprávy vysokých škôl reprezentujúci vysoké školy, v súvislosti s vyjadrením sa k návrhu Koncepcie ďalšieho rozvoja vysokého školstva na Slovensku pre 21. storočie, prijala na svojom zasadnutí v Prešove dňa 15. 6. 2000 a v ktorom žiada zachovať doterajší systém autonómie vysokých škôl smerom k štátnej správe i princíp samosprávy vysokých škôl a fakúlt, ako aj zachovať súčasný stav, ktorý zakotvuje právnu subjektivitu fakúlt.

I. c) AS UK odmieta odobratie rozhodujúcich a dôležitých kompetencií akademickému senátu a vedeckej rade vysokej školy a prisúdení ich správnej rade, v ktorej budú zastúpení predstavitelia podnikateľského sektoru, verejného sektoru a verejnej správy a ktorá sa má vyjadrovať najmä k dlhodobým zámerom vysokej školy, k jej hospodáreniu a k jej výročnej správe a prostredníctvom ktorej majú byť realizované i kontrolné mechanizmy pre nakladanie s majetkom, ktorý vysoké školy potrebujú pre svoju činnosť, a ktorý prejde z vlastníctva štátu do vlastníctva vysokých škôl

I. d) AS UK konštatuje, že zámer ministerstva školstva a vlády SR odobrať fakultám právnu subjektivitu súčasne s odobratím rozhodujúcich a dôležitých kompetencií akademickým funkcionárom a akademickým orgánom fakúlt a ich prisúdenie správnej rade vysokej školy nielenže likviduje základné hodnoty zákona o vysokých školách, ktoré sa fakulty a VŠ od novembra '89 snažia v svojej práci nie ľahko naplniť, ale vytvára nebezpečie presadzovania politických, skupinových a osobných záujmov najmä v hospodárskej oblasti na akademickej pôde s priamym ohrozením základných činností fakúlt a VŠ, ich autonómie a samosprávy.

II. Platenie školného (úhrada nákladov na štúdium).

V súčasnej finančnej situácii vysokých škôl a pri prístupe štátu k rozvoju vysokých škôl a vzdelávania považuje RVŠ SR tento problém za náhradný, odvádžajúci pozornosť od riešenia základných otázok rozvoja vysokých škôl a vzdelanosti. AS UK sa stotožňuje so stanoviskom

RVŠ SR, ktorá nesúhlasí v súčasnej ekonomickej, legislatívnej a sociálnej situácii Slovenska so zavedením poplatkov za štúdium.

Aj v otázke platenia za štúdium sa jasne odkrýva pokrivený prístup štátnej moci k hodnotám vzdelávania, kedy namiesto toho, aby sa politické a štátne orgány snažili zhodnotiť každý talent, vytvárajú ako náhradný problém platenia štúdia a presúvajú ho na vysoké školy a študentov bez vecnej analýzy dopadu takýchto krokov na rozvoj vzdelanosti a budúcnosti štátu. AS UK upozorňuje na jednoznačné fakty, kedy otvorenie českých vysokých škôl pre bezplatné štúdium záujemcov zo Slovenska spôsobilo odchod veľkej časti najtalentovanejších študentov na české vysoké školy. Ak sme upozorňovali na nedocenie ohodnotenia vzdelania na všetkých školách, ktoré vedie k emigrácii najschopnejších absolventov našich VŠ, AS UK musí dnes upozorniť na odchod najschopnejších absolventov našich stredných škôl na zahraničné VŠ, čo môže byť znásobené krokmi, medzi ktoré môže patriť aj nepremyslené zavedenie plateného štúdia.

AS UK žiada, aby Ministerstvo školstva SR a vláda SR zmenili v otázke vzdelanosti svoj bezkonceptný prístup na cieľavedomé postupy, ktoré majú zaručiť pozdvihnutie vzdelanostnej úrovne Slovenska na úroveň vyspelých štátov Európy, čo je strategickou úlohou pre vstup Slovenska do Európskej únie.

Preto AS UK žiada:

- a) aby štát garantoval vzostup vzdelanosti na takúto úroveň a z tohto hľadiska hodnotil následky prípadného spoplatnenia štúdia a s touto analýzou oboznámil nielen akademickú obec, ale aj celú verejnosť.
- b) aby pri návrhoch zavedenia poplatkov za inú ako dennú formu štúdia nemohlo dôjsť účelovou úpravou pomeru medzi počtom študentov dennej bezplatnej formy štúdia a platených foriem štúdia v skutočnosti ku kupovaniu si prijatia na vysokú školu, bez ohľadu na schopnosti, pričom by hrozilo, že denná forma štúdia prestane byť výrazne dominantnou a jej zastúpenie nebude porovnateľné so zastúpením dennej formy štúdia vo vyspelých štátoch EÚ a bolo by v skutočnosti obídenným ustanovenie o bezplatnosti hlavnej - dennej formy štúdia.
- c) aby vláda SR jednoznačne deklarovala a legislatívne zabezpečila, že vysokým školám a fakultám nebude krátený rozpočet o sumu, získanú z poplatkov za štúdium; v opačnom prípade sa dá považovať zavedenie školného za oklamanie verejnosti.

III. AS UK upozorňuje, že v Konceptcii nie sú sformulované legislatívne zábrany, aby VŠ nemohli predávať svoje právo poskytovať vysokoškolské vzdelanie nevysokoškolským pracovníkám. Naopak je tam navrhnutý postup, ako tento predaj legalizovať, čím by vlastne išlo o parazitovanie na hlavnej činnosti školy, a to nielen v oblasti doktorandského štúdia, ktoré sa uvádza ako príklad. Preto žiadame, aby takýto predaj práv VŠ nebol možný.

IV. Docent a profesor ako pracovné zaradenie

TEXT Z VLÁDOU PRIJATEJ KONCEPCIE:

7. Učители a pracovníci vysokých škôl, postavenie vysokoškolského učiteľa

- 1) *Preniesť voľbu systému odmeňovania zamestnancov vysokej školy do jej kompetencie.*
- 2) *Vytvoriť ucelený systém ďalšieho vzdelávania zamestnancov vysokých škôl s osobitným zreteľom na mladých učiteľov.*
- 3) *V rámci novej legislatívy definovať pracovné zaradenia „docent“ a „profesor“. Tieto miesta sa budú obsadzovať výberovým konaním. Minimálne kvalifikačné požiadavky pre ich obsadenie, ako i pravidlá výberového konania, budú ustanované všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným ministerstvom školstva.*

- 4) Ustanoviť, že pracovnú zmluvu na pracovné zaradenia „docent“ a „profesor“ možno uzavrieť na základe jedného výberového konania maximálne na dobu 5 rokov. Ak uchádzač získa pracovné miesto docenta resp. profesora tretíkrát, získava právo na pracovnú zmluvu na dobu do dosiahnutia veku 65 rokov.
- 5) Počas pôsobenia v pracovnom zaradení „docent“ resp. „profesor“ priznáva vysoká škola zamestnancovi právo používať vedecko-pedagogický titul „docent“ resp. „profesor“. Ak uchádzač získa pracovné miesto profesora tretíkrát, vysoká škola navrhne prezidentovi republiky priznať pracovníkovi trvalý vedecko-pedagogický titul „univerzitný profesor“.
- 6) Vysoká škola môže stanoviť pre obsadenie pracovných miest „docent“ a „profesor“ ďalšie kvalifikačné podmienky nad rámec minimálnych požiadaviek stanovených odpovedajúcim všeobecne-záväzným predpisom.

AS UK sa stotožňuje so stanoviskom RVŠ SR:

- a) RVŠ SR neodporúča v najbližšom období zrušenie súčasného systému titulov docent a profesor z týchto dôvodov:
 - zrušenie titulov nerieši žiaden závažný problém,
 - titul docenta a profesora v súčasnosti vyjadruje ohodnotenie dosiahnutého stupňa kvalifikácie vysokoškolského učiteľa a je jedným z ocenení vysokoškolských učiteľov,
 - redukciou označenia docent a profesor na pracovné zaradenie by sa obmedzila možnosť graduácie, znížil by sa záujem o graduačný rast a obmedzila by sa možnosť stať sa docentom alebo profesorom, najmä pre mladých vysokoškolských učiteľov.,
 - možnosť stať sa profesorom by sa prakticky viazala na odchod predchodcu do dôchodku.
- b) Žiada v zákone o verejnej službe motivačne riešiť postavenie docenta a profesora zavedením príplatku za vedecko-pedagogickú, vedecko-umeleckú hodnotu,
- c) Žiada v zákone o verejnej službe zakotviť zaraďovanie vysokoškolských učiteľov do tarifných tried na základe vykonávanej činnosti a nepodmieňovať ho kritériom nadväznej prípravy v zmysle získania vedecko-pedagogických titulov.
- d) Odmieta navrhovanú koncepciu zmluvných platov ako voluntaristickú, nezakotvenú v pracovno-právnej legislatíve. Žiada, aby sa odmeňovanie pracovníkov vysokých škôl riešilo obdobne ako v ostatných verejno-právnych inštitúciách.

Žiada vytvoriť podmienky pre príchod špičkových odborníkov z praxe na vysoké školy so zameraním na pedagogickú, resp. výskumnú činnosť.

Uznesenie č. 6

Vzhľadom na prebiehajúcu reformu činnosti VŠ a nové majetkovo-právne usporiadanie majetku VŠ, AS UK žiada ministra školstva, aby požiadal vládu SR o vyhlásenie moratória na nakladanie z nehnuteľným majetkom štátu v správe VŠ, do času schválenia zákona o VŠ.

Uznesenie č. 7

Pozmeňujúci návrh od doc. Rosu:

AS UK dôrazne žiada, aby nový vysokoškolský zákon zabránil možnosti VŠ predávať svoje právo poskytovať vysokoškolské vzdelanie nevysokoškolským pracovníkovi

Doc. RNDr. Karol Mičieta, CSc.
predseda Návrhovej komisie

.....

Doc. PhDr. Jaromír Šimonek, CSc.
podpredseda AS UK

.....

PhDr. František Gahér, CSc.
predseda AS UK

.....

V Bratislave 9. 10. 2000
Zapísala: L. Rédekyová